

САНА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1951 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2003 сыл
АЛТЫННЫҢ
14 КҮНҮ
ОПТУОРУЧУУ
№ 119 (9029)

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Саамай кэрэ бырааһынныгынан – Ийэ күнүнэн ис сүрэхтэн сабыллар сырдык, үтүө тылларын бары ийэлэри эбэрдэлиибит!

Хас биридими кийиэхэ "ийэ" дикан тыл саамай истинг уонна кэрэ өйдөбүллээх. Урукку кэмнэртэн ийэни сылаас, истинг эркинээх, алаһа дьэни араҥаччылааччынан биллэрэллэр.

Билиги ийэлэрбит улууспут сайдытыгар куруук инники күөнтэ сылдьалларынан кээн туттабыт. Күннэтэ төрөөбүт дойдубут социальнай-экономическай сайдытын, өй-санаа өттүнэн тахсытын активнай бэлэмнээхтэрэ уонна кыттылаахтара буолалларынан кээн туттабыт!

КҮНДҮ ИЙЭЛЭР!

Бу бырааһыннык күн эһизэ улууспут кэлэр көлүөнэтин дьон, чулууна буолар тына

интэн таһаарыа, таптааһа төрөөбүт түөлбөбитин сайыннарыа боччумнаах кылааты киллэрэр дьобурдаах дьэ кэргэн туллубат тулаһынын үөскэтигэ туһуламмыт эһиги кыайан сыаналаммыт үлэбит иһин истинг махтал тылларын этэбит.

Эһизэ доруобуйаны, саппаһырбат санааны, тус олоххутулар долу-соргуну баһарабыт! Эһиги мындыр муудараспыт, олоххо дьулуургут, сааскы халлаанын ыраас өйгүт-санаабыт чэчирий, сайдыбыт, кэлэр өттүгэр эралбит мактиэтинэн буолду!

М.Т. НОГОВИЦЫНА,
улуустаабы дьэ кэргэн отделын
начальнига,
С.Д. ВАСИЛЬЕВА,
улуустаабы дьахтар Сүбэттин
председателэ.

Муниципальное образование "Чурапчинский улус (район)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 44

от "9" октября 2003 года

Об утверждении цен на перевозку пассажиров на легковом автотранспорте

На основании Постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 26 декабря 2002 года № 655 "О мерах по реализации Указа Президента РС (Я) от 17.10.2002 г. № 565 "О совершенствовании системы государственного регулирования цен и тарифов на территории Республики Саха (Якутия)" и на основании Приказа Государственного комитета РС (Я) по торговле материально – техническим ресурсам № 78 от 18 сентября 2003 года, согласованный с Государственным комитетом по ценовой политике Региональной энергетической комиссии, распоряжаюсь:

1. Утвердить тариф на перевозку пассажиров с 8 сентября 2003 года в размере Частным предпринимателям на микроавтобусах по маршрутам:
– Чурапча – Никаный – Бестях – 300 рублей
– Чурапча – Якутск – 350 рублей
2. Управлению делами (Оксорокова Е. Е.) опубликовать данное распоряжение в улусной газете "Сана Олох".
3. Контроль за исполнением распоряжения возложить на 1 зам. главы муниципального образования Попова Н. Н.

Глава муниципального образования
"Чурапчинский улус (район)" И. Аммосов.

ГИННЕС КИНИГЭТИГЭР КИИРЭР ТУТУУ: УЛУУ ӨЛҮӨНЭНИ АРБАҤЫТТАН МУОҕАЛААН ИЛИН ЭНЭРГЭ АНЫ – ГАЗ

... Атырдыах ийэ 18 күнэ 2001 сыл. Бу күн Чурапчы улуутун Хайахыт кэлиһигин сиргигэр-уотугар Санньытыга Өлүөнэ уута кэлэн күүлүтэ, ол кэинэ сүүрдэн баһаран ийэ 1 күнүгэр уу Катит Күөл водохранилищетыгар киирбитэ. Бу икки үйэни алтыһынарбыт сүөгэн историческай тутуу этэ. Ол дуораана өйтөн-сүрэхтэн сүтэ илигинэ, Өлүөнэ илин энэригэр аны газопровод ситимэ туоратылынна.

Алтынны ый 10 күнэ 2003 сыл. Бу күн Мэнэ-Хаҥалас сиригэр "Ус Барҕа" дикан ааттаах Павловскай утары арыма айылга гаһын Илин энэргэ таһаары сиргэ-туома ытылынна. Иккис историческай түгүн...

– Тутуу от ийиттэн саҕалаабыллыт. Барыта 100-чэкэ монтажниктар, слесардар, прорабтар учаастактарынан үлэстэн үлэстилэр. Итинэн Өлүөнэ өрүтү туораттыбыт. Аны Павловскай салинныгыгэр дьэри бу арымтан 7 км хаалла. Онно икки боротуоханы үгүрдөөн, ахсынны ыйга тийиэ. Онтон, ол эбэтэр А.А.Бессмертний салайааччылаах "Учур" дикан саҕа тэриллэбит тэрилтэ газовиктары биригээдэтэ утары көмөҕө кэлэргэ үлэлэлэр, – диир үөрэ-көтө "Саханафтегастрой" генеральнай директора А.В.Кузнецов бу күн дьонун-сэргэтин, үлэлиир коллективин кытта хаартыскага түһэ сыдьаарын көрсөн кэлэлиһкэ.

Манньык улууччулаах сүөгэн инженерней тутууу бу тэрилтэ тендэргэ көмүскээн, генеральнай бадарэччиһинэн буолбут итинэн буолаары буолан, адыас кылгас кэмгэ, 3 эрэ ый курдук үлэлээн, Гиннес рекордарыгар киирсэр аан дойдуга атын холбурга суох үлэни толорбут. Эрдэстэн эттэххэ, ол туһунан бүгүн манна үгүстэр биллэнилэр, олох истэригэр СР Президентэ В.А.Штыров эмиз.

Дьэ, ол хайдах этэй?

Илин энэри гаһынан хааччыыи идеята өссө уонча сыл анараа өттүгэр иитилхтэнэн кэлбит. 1991 с. суверенитеты ылынны долгунугар бу болтуруос аан бастаан көтөбүлүбүт. Онуоха Илин энэртэн турбут Урдук Сэбиэт депутаттары күүстээх туруорсууларынан, техническэй-экономическэй тэртүтэһин оҥотуллубут. Оччолорго, ССРС Госпланын сыанатынан, бырайыак 80млрд. солк. тэнгэспит. Ити эрэри, күөх уматык Илин энэргэ туораллыыгар Кыһыл Сыырга тартыллыбыт газопровод кыамтага кыра этэ.

Онон саҕа магистральнай ситими тутуу сатыы проблемата турбута.

Ол кэмтэн саҕалаан Орто Бүлүүтээҕи айылга гаһа үөскэбит сириттэн магистральнай газопровод икки утаҕа Дьукуускайга дьэри топору тартыллан турар. Иккис магистральнай газопроводы 1988-1989 сс. "Якутгазпром" (билигин "Стройсельгазификация" Дирекцията) тутан үлэһэ киллэрбитэ. Оттон Илин энэргэ гаһы киллэрин Орто Бүлүүтэн кэлэр үлүс утары кытта быһаччы сибээстээх. Билигин бу утах 100-тэн таһа бизрээтэ тутулунна уонна уруккуларга сүлүк-сүлүк холбоһон иһэр буолан, гаһы Илин энэргэ таһаарар кыагы үөскэспит.

Итиллэр Өлүөнэ өрүсүт манан арай буолбатах Улуу өрүс. Аан дойдуга сэттис микростээк өрүс быһытынан аабыллар. Манньык өрүтүнэн айылга уот байдалын туоратыы, саҕага эрэ буолуо дуо, иһин өйүгэр-санаатыгар баппат, баламат үлэ. (!).

Үлэ. Кылгастык билиһиннэрдэххэ, бу бырайыактааччылартан саҕалаан, промышленнай сарактээх буолуу экспертизатын ааһан, "Госгортехнадзорга" регистрацияны ааһан, улахан контуруолга тутулан кэллэ. Манна А.В.Жмуров начальниктаах комплектация отделын, ол эбэтэр маада буолар араас турбаларынан, анал оборудованиеларынан, матырыйаалларынан хааччыыт үлэһиттерин ахтыбат буолар эмиз табыллыбат. Кинилэри сэргэ үлэ үрдүк технологиятын техническэй отдел көрөн-истэн, контуруоллаан кэлбит. Дьэ, ол кэинэ газовиктар: монтажниктар, слесардар, учаастактар прорабтары, начальниктары туюха да холбурдаммыт сыралаах үлэлэрэ бу тутуу олоххо киирмитин быһаарыттар.

Туох барыта үбүлээһинтэн. "2002-2006 сс. уонна 2010 сылга дьэри тыа улуустарын гаһынан хааччыыи государственной программата" ылыннылан, ол иһиттэн 7 алын программаларыттан биридэстэриин Илин энэри газтаһыны киирэн, бу бырайыакка 5 млрд. солк. көрүлүбүтүтэн, аңардас газопроводы туоратыыга 440 млн. солк. бэрлиһибит. Улуу өрүтү туорабыт газопровод магистрала 17 км усталаах, ол иһигэр 2,3 км усталаах турба өрүс сүрүн үлэһин уу аныһынан туоратылыбыт. Онтон уратытыгар өрүс арымыларынан айааннан турба сир кырасын тизээн дьирин холлорооннору хаһан урууллубут. Бу үлэһэ икки кытылынан ус земснаряд үлэһэбит. Өрүс аныһынан 20 м кэтиттээх холлороонну хаһыттар. Барыта 2,2 млн. кубометр тэнгэһэр кумах-буор үлэһэ хостоммут.

– Уу аныһынан барар хас биридими турбаны "суулаатыбыт". Ол аата кэлгийр маа мааттары дьүкэтиһин сөттүбүт. Турбалары бэйэ-бэйэлэригэр сыһааран саркалаан эбэтэр үлүһүн 300 м

тына-тына оҕорон, олоху өссө холботолоон баран анал тропунан састорон ута киллэрдибит. Онно водопазгар үлэһитилэр. Турба 50 сылга дьэри үлэһир гарантиялаабын специалистар бигэрэтэллэр, – диилэр газовиктар.

Укулэргэ нууча дьыно. Онон даҕаны уонна үлэһи-хамнаһы бүтэрбит дьон быһытынан бэрт төлөбө суох кэлэспэллэр. Кизэһик, болдьоммут кэмгэ, ол эбэтэр 6 чаас саҕана "Ус Барҕа" арыма газовиктары аралбыт М.Кулибин аатынан телехотд, "Стерх" уонна В.Рухаишников аатынан ылдыттарынан, ыгырылаахтарынан туолбут ракеталар уонна эрдэ кэлбит билиһиттэн ураты хас да паромнар тиксэллэр. Өрүс а

